

da maa have været saa forskjelligt fra deres, at de ikke ville finde sig tilfredse med denne Præst. Jeg gjentager, at jeg ikke dermed vil kaste nogen Skygge paa ham, thi Loven gaaer jo netop ud fra, at der selv indenfor Folkekirkenes Grændser er stor Forskjellighed tilstede i Troesfager. — Det har ikke forbauset mig saa lidt at høre det ærede Medlem for Maribo Amts Ake Valgfreds (Monrad) nu igjen at opstille det Spørgsmaal, som jeg troede var udkæmpet her. Det ærede Medlem har selv som Minister udstedt en kongelig Anordning, der indeholder omtrent det Samme som det foreliggende Lovforslag, og da Sagen her var til Behandling, erklærede det ærede Medlem, at han kunde gaae ind paa den, vel at mærke, dersom Biskopperne og Landemoderne vilde gaae ind derpaa. Dersom de ønskede Sagen afgjort ad Lovgivningsveien, kunde ogsaa det ærede Medlem som Minister gaae ind paa den, men dersom de ønskede, at man skulde modsætte sig den, kunde han ikke gaae ind paa den. Det forekommer mig imidlertid, at man ikke kan lade det være afhængigt af Biskopperne og Landemoderne, hvad der er grundlovstridigt eller ikke; at det kan have nogen Indflydelse paa denne Sag, er jeg aldeles ude af Stand til at fatte. Den kongelige Anordning er rigtignok af den Natur, at den er saagodt som ubrugelig; i det Mindste er der Bestemmelser i den, som en paafølgende Minister har erklæret, vare saa besynderlige, at han stadig havde læst det Modsatte af, hvad der stod. — Jeg skal nu afvente, om Flere ønske at udtale sig, inden jeg tager min Bestemmelse om, hvorvidt jeg vil tage Endringsforslagene tilbage.

Høgsbro: Det kan ikke falde mig ind at gjenoptage Striden om, hvorvidt denne Sag hører ind under Rigsdagen eller ikke, da jeg antager, at det har været tilstrækkelig paa Tale de mange Gange, Sagen tidligere har været for her. Jeg skal kun nævne, at den samme Indvending, som det ærede Medlem for Maribo Amts Ake Valgfreds har gjort imod dette Lovforslag, kunde ogsaa med selvsamme Ret gjøres imod Loven om Sognebaandets Lovning, og den er dog vedtagen og stadfæstet af Hans Majestæt for 10 Aar siden. Med Hen-

syn til det foreliggende Tilfælde skal jeg oplyse, at jeg saameget mindre kan undre mig over, at disse Sognebaandsløvere saa tidlig havde besluttet at stille sig fra deres Præst og slutte sig til en anden, som hiin Præsts theologiske Anskuelser allerede i mange Aar vare bekendte for en vid Breeds her i Landet, idet han tidligere havde været Redacteur af et Ugeskrift, der havde gjort sig til Organ for en vis theologisk Retning og derved stillet sig i Modsatning til den Anskuelse, som den Sognepræst har, til hvem de have sluttet sig. Forøvrigt skal jeg ligesom min ærede Medforslagsstiller (J. A. Hansen) opfordre de ærede 15 Medlemmer, der have stillet Endringsforslagene, til at tage disse tilbage, for ikke at lægge dette Forslag yderligere Hindringer i Veien.

Monrad: Ligesom de to ærede Medlemmer, der sidst talte, anseer jeg det for afgjort, at Thingets Fleertal i denne Henseende er af en anden Anskuelse end jeg, og jeg skal derfor ikke yderligere udfægte denne Strid, men det maatte dog være mig tilladt at motivere, hvorfor jeg stemmer mod Loven. Vi komme ind paa en urigtig Vej ved at lade Rigsdagen ind paa at behandle kirkelige Spørgsmaal.

J. A. Hansen: Jeg skal kun gjøre den Bemærkning, at det klinger underligt at høre, at det skulde være et reent kirkeligt Spørgsmaal, om Tiendehyterne, de Folk, der hde deres Tiende til Kirkebygningen, maae benytte denne. Er det et reent kirkeligt Anliggende, aandeligt forstaaet? Det forekommer mig, at det er et saa borgerligt Anliggende, som det vel kan være, om de, der bidrage til at holde en Kirkebygning vedlige, maae benytte den ligemed Andre, der ligeledes hde Bidrag til dens Vedligeholdelse. Er det et aandeligt Spørgsmaal, riftuerer man, at Aandeligheden bliver meget materiel. Den Oplysning, jeg nu har faaet, at de Vedkommende fuldstændig har kjendt den nye ansatte Præsts theologiske og kristelige Retning, forandrer Sagen en heel Deel; men jeg maa antage, skjøndt jeg dog ikke veed det, at Ansøjerne i alt Fald ikke stærkt nok i deres Ansøgning have gjort dette klart; thi dersom